

توسعه نامتوازن شهر در پی بی مهری به فرهنگ

منطق سر مایه داری، سودمحوری است

کارگران مهاجر با کمترین دستمزد است، اما سود ومنفعت برای غرب و غرب گراهاست، چراکه مطابق منطق توسعه، سرمایه از منطقه بحرانی به سمت مناطق امن کوچ می کند که منطقه امن پیش تعریف جهان، غرب و آمریکاست. نگاه سرمایه محور به ویژه نئولیبرالیسم به جای فرصت و شریک فرهنگی شمردن مهاجران فارسی زبان، صرفا درصدد سودجویی از آن هاست، ازیک سو توسعه و توزیع امکانات حاشیه شهر را فراموش کرده ایم و از سوی دیگر، انتظار داریم این مناطق همیشه در صحنه حاضر باشند، غافل از اینکه فرهنگ منهای اقتصاد نمی تواند رشد کند، به عنوان مثال منطقه گلشهر دانشجویان، شعرا، اهل قلم، هنرمندان و ظرفیت های فرهنگی بسیاری دارد، اما به دلیل نابرابری اقتصادی تاشب در پی تامین معاش خود باشند.

منطقه گلشهر دانشجویان، شعرا، اهل قلم، هنرمندان و ظرفیت های فرهنگی بسیاری دارد، اما به دلیل نابرابری اقتصادی ناگزیرند به جای شکوفایی استعدادها، صبح تاشب در پی تامین معاش خود باشند

در ادامه این نشست، دکتر مجید محمدی، مردم شناس و پژوهشگر اجتماعی اهل افغانستان، با اشاره به اینکه ما مهاجران اثرات نگاه سرمایه داری در توسعه شهری را با همه وجود لمس کرده ایم، تاکید کرد: بخش وسیع نابرابری ها و معضلات اجتماعی در همه جا به ویژه حاشیه شهر از این رویکرد غلط در ایران نشئت می گیرد که حتی غربی هم نیست. منطق سرمایه داری، سودمحوری است، ولو به قیمت له شدن و ضربه زدن به دیگران، درحالی که مهم ترین هدف حکومت اسلامی، عدالت گستری است و این دو باهم جمع شدنی نیستند. ما در ایران به دلیل ضعف در اجرای عدالت، پیشاپیش درد امن سرمایه داری غلتیده و منطق آن را در عمل پذیرفته ایم، درحالی که شعار مرگ بر آمریکا می دهیم. همه سنگینی کارها و تولیدات روی دوش کارگران به ویژه

فرهنگ و اقتصاد، ۲بال برای توسعه

در بلندمدت، اگر سرمایه های فرهنگی کم رنگ شوند، بعد سوداگرانه توسعه هم ضعیف می شود

در توسعه گران شهر، افزودن: وجود این ذهنیت که سمت و سوی توسعه مشهد باید به سمت مالزی سازی و دبی سازی آن باشد، نشان می دهد معنای توسعه وایعاد فرهنگی اقتصادی آن درست فهمیده نشده است. فرهنگ و اقتصاد دو عامل درهم تنیده هستند و بی توجهی و از دست دادن مزیت فرهنگی برابر با از دست دادن ورود سرمایه و مزیت و بهره وری اقتصادی است و در بلندمدت، اگر سرمایه های فرهنگی کم رنگ شوند، بعد سوداگرانه توسعه هم ضعیف می شود. بنابراین شهری را که مزیت نسبی اش فرهنگی است، نمی توان صرفا سرمایه محور توسعه داد. اگر مدیران شهری محوریت امر فرهنگی در توسعه را بیپذیرند، به دلیل غنای منابع و ظرفیت های فرهنگی شرق مشهد، هم توجهات بیشتری به این شهر جلب می شود و هم اصولا دواگانه شرق سنتی و غرب مدرن زیرسؤال می رود و در نهایت برخلاف روند کنونی که سربیز الگوهای فرهنگی غرب را در شرق شهر می بینیم، سربریز عناصر فرهنگی شرق به غرب راشاهد خواهیم بود.

اگر می خواهیم حرم به حاشیه رانده نشود...

دکتر محمدزاده، جامعه شناس و پژوهشگر مسائل شهری، نیز به عنوان دیگر صاحب نظر حاضر در این نشست، معضل اصلی مشهد را بی توجهی به فرهنگ (هویت) و عدالت در برنامه ریزی شهری معرفی و ابراز کرد: این بی توجهی از سوی برنامه ریزان توسعه و شرکت های مشاور، آسیب های بسیاری را برای شهر در پی داشته است، برای نمونه، مطالعات طرح تاش که مبنای برنامه ریزی بافت اطراف حرم بوده است، نتنها بافت کالبدی اطراف حرم را به رسمیت نمی شناسد، بلکه کاملا آشکار از لزوم انهدام آن می گوید. چنین دیدگاهی مبتنی بر این پیش فرض است که سنت و فرهنگ مربوط به گذشته است و قشر جوان و نسل جدید دیگر گرایشی به سنت و فرهنگ و بافت های قدیم ندارد. بنابراین اگر می خواهیم حرم به حاشیه رانده نشود، باید دست به معاصر سازی بافت پیرامون آن بزنیم (آن هم معاصر سازی با فهم غلط و ناقص از توسعه غربی).

فرهنگ و اقتصاد، ۲بال برای توسعه

وی ضمن گلایه از نبود عقلانیت فرهنگی و اقتصادی

زهرا شریعتی | هفته گذشته نشست اندیشه ورزی مشهد با تاکید بر هویت شهر در منطقه گلشهر برگزار شد. در این نشست دکتر مجید محمدی مردم شناس و پژوهشگر اجتماعی، دکتر علی محمدزاده جامعه شناس و پژوهشگر شهری و محمدجواد استادی پژوهشگر حوزه فرهنگ، با یکدیگر به بحث و تبادل نظر پرداختند.

نابلدی جریان غرب گرا، ایران را از توسعه غربی هم محروم کرده است

معمولا مسئولان و مدیران به این دیدگاه معرفتی جمهوری اسلامی اعتقاد ندارند و گاه حتی ما را متهم می کنند که پیشرفت، یک مفهوم انتزاعی است و روش و الگویی برایش نداریم

است که شاهدیم اساسا توسعه در ایران و مشهد (با همان نگاه غربی) نیز ضد فرهنگ پیش می رود. به همین دلیل می توان گفت حتی در مناطق برخوردار هم توسعه ای اتفاق نیفتاده است. در توسعه شهری ما به تنها چیزی که توجه نشده، فرهنگ است. در غیر این صورت، شرق مشهد نادیده گرفته نمی شد، چرا که با پیشینه تمدنی و فرهنگی غنی اصولا از حوزه توسعه حذف شدنی نیست، چنان که تمرکز جمعیت در شرق با وجود گسترش کالبدی شهر به غرب، این مهم را به روشنی

نشان می دهد. جای تعجب است در شهری که فلسفه شکل گیری آن حرم رضوی و یک سرمایه فرهنگی بوده است، چگونه عنصر مهمی مثل ورود و حضور امام رضا^(ع) یا مهاجرت و تنوع ادیان و مذاهب که نقطه قوت شهر است، نادیده گرفته می شود و توسعه به سمت غرب اتفاق می افتد. ما زمانی می توانیم از آسیب شناسی توسعه غیر فرهنگی سخن بگوییم که در حوزه برنامه ریزی و مدیریت و طراحی شهری، چیزی به نام توسعه فرهنگی داشته باشیم، اما اکنون نگاه سیاست گذاران در مدیریت شهری نداریم و در واقع، منافع نظام سرمایه داری اجازه نمی دهد منافع مردمی و فرهنگی رشد کنند. نمونه بارز آن هم تخریب برگشت ناپذیر بافت پیرامون حرم و سرعت رشد بی منطق مال ها در شهر است. مدیرانی که خیر خواه هستند، اما علم ندارند و سراع متخصصان هم نمی روند، نمی توانند برای شهر توسعه ای رقم بزنند، هرچند به مفهوم غربی آن.

از طرفی، از لحاظ الگوروش نیز از خود چیزی ارائه نداده است و گرفتار تناقض هستنیم؛ مثلا کره که مسیر توسعه غربی را طی کرده، در روش ها و مدل سازی سعی کرده است به بوم خودش توجه کند و ابداعاتی رقم زده است، ولی ما همین کار را هم نکرده ایم. در چنین وضعی، توسعه به شکل بیمار در کشور پیش رفته است و امروز نتایج آن را در معماری و شهر سازی شاهد هستیم. استادی، مشهد را به علت نفوذ گسترده جریان تکنوکراسی، از بی هویت ترین شهرهای کشور از لحاظ هویت

بصری، معماری و شهر سازی واداست می داند. در مقابل مفهوم توسعه، مفهوم پیشرفت قرار دارد که به جای رفاه مادی، سعادت را غایت انسان می داند. البته رفاه رانفی نمی کند، بلکه آن را هدف نهایی نمی داند تا برای رسیدن به آن، دست زدن به هر کاری مجاز شمرده شود، اما مشکل ما این است که معمولا مسئولان و مدیران به این دیدگاه معرفتی جمهوری اسلامی اعتقاد ندارند و گاه حتی ما را متهم می کنند که پیشرفت، یک مفهوم انتزاعی است و روش و الگویی برایش نداریم.

توسعه مشهد به غرب، نمود بارز بی اعتنایی به فرهنگ

وی با تاکید بر اینکه توسعه غربی با همان غایت مادی اش، بنیان فرهنگی دارد و از دل فرهنگ شکل می گیرد، اضافه کرد: این درحالی

«از دوران صفویه به بعد، به بهانه های مختلف، همواره شهر از حرم دور و به سمت غرب گسترش یافته است، درحالی که فارغ از مبانی اسلامی و مفهوم پیشرفت و بنا بر نخستین مبانی توسعه غربی، باید به سمت شرق و دال مرکزی شهر یعنی حرم مطهر توسعه می یافت و این یک دعوی جدی همیشگی در مدیریت شهری مشهد بوده است، این مطالب را محمدجواد استادی در زمینه تبیین ظرفیت محلات شرق مشهد در نقش آفرینی فرهنگی و هویت بخشی به شهر مطرح کرد و گفت: برخلاف دیدگاهی که معتقد است توسعه، روندی طبیعی دارد و گسترش مشهد به سمت غرب به صورت طبیعی بوده است، روند توسعه حتی با فرض پذیرش توسعه به مفهوم غربی آن، بسته به مبنای سیاست گذاری ها و برنامه ریزی ها، امکان مداخله و کنترل دارد. بنابراین، پیش از هرگونه مداخله باید ابتدا آثار آن پیش بینی و برای کاهش آسیب ها برنامه ریزی شود. او با انتقاد از مداخله نکردن منطقهی وروشمند در توسعه مشهد و محوریت داشتن قدرت و ثروت در آن، افزود: یکی از غفلت ها و بی توجهی ها در توسعه مشهد در زمینه هویت تاریخی آن و ظرفیت ها و توانمندی هایش بوده است و اگر هم در مواردی توجهی به این مهم شده، از روی مطالعه و شناخت کامل نبوده است.

این پژوهشگر حوزه فرهنگ در ادامه تصریح کرد: متأسفانه مفهوم توسعه که برآمده از توسعه غربی با اهداف و غایات مادی است، در برخی دولت ها اصل و اساس فعالیت ها در ایران قرار گرفت، اما چالش عمده این است که همین مفهوم غربی هم درست درک و اجرا نشده است. در واقع نسخه دست چنندم آن توسط جریان چهل و نفوذ وارد کشور شد، به همین دلیل حتی توسعه غربی هم در ایران اتفاق نیفتاده است.

مرهمی برای زائران پیاده امام رضا (ع)

جمعیت هلال احمر استان برای دومین سال با کمک شهروندان طرح جمع آوری دارو برای زائران را اجرا می کند

در حالی که همه برای عزاداری اربعین و تکریم مهمانان حسینی در تکاپو هستند، عده ای دیگر، از خیلی وقت پیش هم وغم خود را گذاشته اند برای زائران حرم امام هشتم و دهه پایانی صفر که مشهد شلوغ می شود؛ برای حضور آنان که به سرزمین کربلا طبلیده نشدند یا نیت کرده بودند روز شهادت آقای این سرزمین با پای پیاده در حرمش باشند. این روزها برخی شهرهای کشور با طرح نذر دارودر تلاش برای جمع آوری داروهای مازاد برای ارسال به کشور عراق هستند، اما این طرح در استان خراسان با نام مرهم زائر و برای زائران حرم امام رضا(ع) به شکلی دیگر درحال اجراست. پارسال اولین سال اجرا بود و میزان قابل توجهی دارودر شهرستان های استان جمع آوری شد و امسال مسئولانش امیدوارند با استقبال بیشتری روبه روشوند. سیدمسعود هدایتی، معاون داوطلبان جمعیت هلال احمر استان، درباره این طرح و سه طرح دیگری که در دهه پایانی صفر توسط او و همکارانش اجرا خواهد شد، توضیح داده است.

روزانه نگار تیم: زینب قزاقی

انتخاب آن ها ادامه می دهد: شهروندان به خاطر داشته باشند که داروهای مورد نیاز زائران به طور طبیعی داروی بیماری های خاص مانند سرطان و امثال آن نیست، یعنی به داروهای عمومی تر نیاز دارند. همچنین، در انتخاب دارو به تاریخ انقضای آن ها توجه کنند. ما امکان پذیرش داروهای یتخالی، شربت ها یا داروهایی را نداریم که از قبل نیاز به نگهداری خاصی داشته اند. داروها باید تاریخ انقضای مشخص داشته و طوری باشند که ما از شیوه نگهداری آن آلمینان پیدا کنیم.

وی اضافه می کند: تعداد بسیار زیاد زائرانی که با پای پیاده مسیر طولانی رسیدن به مشهد را در محورهای مواصلاتی طی می کنند، به دلایلی مانند گرمای هوا و مسوم می شوند یا در اثر ضعف نیاز به داروهای تقویتی دارند که بتوانند به مسیر ادامه دهند. این ها علاوه بر آسیب های جسمی دیگری است که گاه اتفاق می افتد. به همین دلیل، تزریق داروی تقویتی یا سرم یکی از کمبودهای ما در جمعیت است که سال گذشته با کمک شهروندان توانستیم بخش مهمی از آن را تامین کنیم. تأمین دارو و درمان زائران در داخل شهر مشهد برعهده دانشگاه علوم پزشکی

مشهد و جمعیت هلال احمر است، اما دغدغه اصلی این طرح ها رفع کردن کمبودهای بیماری های خاص مانند سرطان و امثال آن نیست، یعنی به داروهای عمومی تر اودر جمعیت است. به گفته او، میزان داروهای اهداشده سال گذشته به ارزش بیش از ۴۰۰ میلیون تومان بود که در کنار تأمین بقیه دارو توسط جمعیت هلال احمر، توانست مشکلات زائران پیاده را رفع کند.

اهدایتی همچنین به سه طرح دیگری اشاره می کند که جمعیت هلال احمر در روزهای دهه پایانی صفر اجرا خواهد کرد: طرح «مسفران خورشید» با حضور نیروهای معاونت امداد و نجات در محورهای مواصلاتی اجرا می شود تا در صورت بروز سانحه در کنار زائران باشند. طرح دیگر با نام «قدم به قدم» به وسیله معاونت جوانان جمعیت اجرایی شود و بهانه اش هم رساندن معلولان و سالمندان به مراسم عزاداری دهه آخر صفر است، مشکلی که چندسال است با بستن چهار محور اطراف حرم برای

میزان داروهای اهداشده سال گذشته به ارزش بیش از ۴۰۰ میلیون تومان بود که در کنار تأمین بقیه دارو توسط جمعیت هلال احمر، توانست مشکلات زائران پیاده را رفع کند

زائرانی که امکان پیاده روی نداشتند، به وجود آمده است و معاونت جوانان ما در این طرح این افراد را با وولچر به حرم می رساند.

طرح، خادمان حرم مهرورزی، هم برنامه دیگری است که جمعیت هلال احمر استان اجرا می کند. وی در این باره می گوید: در این برنامه از پزشکان، پیراپزشکان، پرستاران و همه اعضای کادر درمان خواسته ایم برای کمک به درمان زائران پیاده به یاری ما بیایند.

گروه های درمانی داوطلب در پایگاه های ثابت و سیار ما در طول مسیر منتهی به مشهد مستقر می شوند و کار درمانی آنان را پیگیری خواهند کرد.

شهروندان شهرستان های استان می توانند داروهایشان را به مراکز جمعیت هلال احمر تحویل دهند. در مشهد، ساختمان جمعیت، نبش خیابان فداییان اسلام ۱۲ آماده دریافت داروهای مازاد خانواده ها یا کمک های خیران خواهد بود.

هیچ کار خدا بی حکمت نیست!

چند سالی از زندگی شان گذشته بود. دست به هر دو اودرمانی هم زده بودند تا خدا به آن ها یک فرزند بدهد، اما نشسد که نشد. بعد از هفت سال تصمیم گرفتند کفالت چند بچه را از طریق کمیته امداد برعهده بگیرند. حالا بچه های

زیادی داشتند. هیچ کار خدایی حکمت نیست. هم آن بچه هایی که والدین نداشتند، صاحب والدین شده بودند و هم آن ها که بچه ای نداشتند، صاحب چند بچه.

سن و سالی از آن ها گذشت و به ششمین دهه از زندگی شان پای می گذاشتند. دیگر شمارش تعداد فرزندان شان از دستشان در رفته بود. یک روز یک شماره ناشناس با آن ها تماس گرفت و خبر خوش از دواج فرزندان شان را داد و گفت دیگر این دختر از کفالت شما خارج شده است. خدا یا شکر، یکی از دختران شان عروس شده بود. حالا باید فرزندی جدید می آوردند!

هم زمان با سالروز بازگشت آزادگان به میهن برگزار شد

شب خاطره

همایش ایناثرگران «واحد ادوات خراسان»، در مشهد برگزار شد. در این برنامه که جمعی از خانواده های شهدا و ایناثرگران حضور داشتند، رزمندگان و اسرای هشت سال دفاع مقدس ساعتی را به بیان خاطرات پرداختند و در انتهای برنامه، به رسم یادبود، از راویان و آزادگان تجلیل شد.

شنبه

۲۸ مرداد ۱۴۰۲
۲ مهر ۱۳۹۵
شماره ۲۰۱۵

۱۳

خبر